

ПОДАЦИ О УСТАНОВИ/ШКОЛИ	ПОДАЦИ О АУТОРИМА/АУТОРКАМА
Назив школе: Основна школа “Душан Радовић”	Оливера Јовановић, професор разредне наставе
Место, општина: Пирот, Пирот	
Школска управа: НИш	
<b>Опис примера добре праксе ИО</b>	
<b>Тематски дан: Дивље животиње</b>	
<b>Кључне речи:</b> <i>основна школа, спектар аутизма</i>	
<b>Опис образовне ситуације ученика и окружења</b>	
<p>Душан је у шестој години проговорио. У току септембра месеца (када је пошао у први разред) више пута сам разговарала са васпитачицом код које је дете било у предшколском периоду и са његовом мамом. Сазнала сам да се није играо нити дружио са вршњацима. Увек је седео сам за столом и, осим са васпитачицом, ретко је разговарао са осталом децом. Играо се сам, али не дуго и проводио највише два школска часа у забавишту. Од маме сам сазнала да је у току лета тражио да се игра са децом у комшилуку, али да су га поједина деца избегавала.</p> <p>Ученик је пошао у први разред и савладавао је градиво по ИОП-у 2. У почетку није хтео да комуницира са децом а са мном само по некад. Сазнала сам да воли да црта аутомобиле и животиње и да има емисије на телевизији које радо гледа. Посебно је волео да пише бројеве, имао је склоност да броји предмете и да памти цифре.</p> <p>У одељењу је било још седморо ученика која су с њим била у забавишту и још троје из његовог комшилука. То сам искористила, њега ставила у прву клупу поред мог стола да седи, а њему познату децу да седе близу њега. Велику подршку су ми пружили и родитељи осталих ученика у прихватању детета као равноправног члана наше одељенске заједнице. Само је прве две недеље био присутан на два школска часа дневно, а онда је боравио у школи све време, као и остала деца.</p> <p>Свако слово је научио цртајући га и бојећи. Час одељенске заједнице и грађанског васпитања сам почињала са емисијом Коцка коцка коцкица или неком другом дечјом која одговара теми и увек групним радом где је он био задужен за цртање а поред њега је седела девојчица са којом је највише времена проводио. После месец дана почео је да имитира поједине другаре и тражио да буде голман на часу физиког васпитања. При крају последњег часа знао је да обавести ученике да су им дошли родитељи. Тражио је да седи поред прозора</p>	

како би видео који аутомобил продје, препозна га, чак и регистарске таблице запамти и каже коме су дошли родитељи. Учествовао је у Новогодишњој приредби. На часовима ликовне културе цртао је честитке које смо поклонили родитељима који су дошли да гледају приредбу, певао је са осталим ученицима и песму од једне строфе рецитовао у групи са још двоје ученика. Са одељењем је пропратио и све ваннаставне активности, позоришне представе, сајам књига, посете музеју, крос РТС-а у граду.

Сада је ученик другог разреда. Има најбољег друга и најбољу другарицу. Научио је сва слова, пише уз помоћ две до три краће реченице, може да препише текст без грешке, сабира и одузима до 20 без прелаза десетице, почео је да комуницира са другарима из одељења, на основу слика зна да исприча причу, зна да поздрави остале учитеље у ходнику и да игра фудбал. Научио је да се потпише и то сам себи наглас диктира слово по слово. Ових дана увелико спрема изложбу својих ликовних радова поводом Вукове недеље коју ћемо поставити на паноу у холу школе. Придружиће му се и остали ученици.

#### **Опис добре праксе: Тематски дан -Дивље животиње**

Тематским даном су обухваћени наставни садржаји обавезних наставних предмета: српски језик, математика, свет око нас, музичка култура и ликовна култура. Циљ је био усвајање основних знања о дивљим животињама, њиховом станишту, сличностима и разликама, о везама које постоје унутар саме живе природе. За реализацију тематског дана користила сам фронтални, индивидуални, у пару и групни облик рада, а присутне су биле дијалогска, текстуална метода, метода практичних радова, демонстративна, стваралачка, интерактивна. Час српског језика је одржан у просторијама Дечјег одељења Градске библиотеке у сарадњи са библиотекарком. Тематски дан је обухватио следеће активности по предметима:

**1. Српски језик:** Обрада приче "Јежева кућица" Бранка Ћопића у просторијама Дечјег одељења градске библиотеке. Ученици су имали времена да прелистају и погледају различита издања приче са различитим илустрацијама како би касније то искористили за израду своје прве сликовнице на часу ликовне културе. И Душан је са одушевљењем пратио наставу јер је и он у пару са још једним другом имао у рукама књигу са причом, гледао слике, укључивао се у разговор да би описао неку животињу.

**2. Свет око нас:** Час смо започели директним укључењем у 300 врт путем интернета, а ученици су посматрали преко видео бима. Сваки ученик је од куће донео слике дивљих животиња. Поделила сам их у групе за израду мапа ума о дивљим животињама (чиме се хране, где живе, ....). Душан је у својој групи посебно био задужен за цртање домаћих животиња.

**3. Математика:** Рад у пару: Ученици су добили укрштеницу у коју су уносили слова. Решења укрштенице су била имена дивљих животиња. Добили су задатке прилагођене наставној теми, а свако решење задатка је било везано за слово које су уносили у укрштеницу. И ту је Душан радио у пару и уносио слова у укрштеницу а трудио се и да уради задатак који је био из основног нивоа. На

крају су парови разменили своје листиће, тачна решења су преко видео бима била приказана, а они су једни другима проверавали.

**4. Музичка култура:** Обрада песме „Разболе се лисица“ (коришћен Јоу Тубе).

**5. Ликовна култура:** Уз помоћ родитеља сви ученици су код куће повезали неколико листова папира и направили малу књигу. Потом смо кренули са илустрацијом своје прве сликовнице. Свака страна је носила наслов једне приче “Јежеве кућице” и илустрацију дешавања у причи. Ту нас је Душан све изненадио јер је цртао оно што је запамтио у библиотеци док смо обрађивали причу. У холу школе смо направили изложбу сликовница.

Користила сам различите материјале и помагала на сваком часу. Сви ученици су активно учествовали у раду јер су им задаци и задужења била таква да раде у групи или у пару, једино је на часу ликовне културе свако сам морао да креира и илуструје сликовницу.

Промене су биле видљиве код свих ученика, а посебно код Душана. Научио је да је члан групе и да група од њега очекује да нешто уради, да да свој допринос макар то био и цртеж. Увели смо и вршњачко учење. Помоћи било ком другу у одељењу ако је нешто нејасно нам је постала свакодневица, без ругања и исмевања. Научили су и да се сви међусобно разликују по много чему али и да сви имају исто име „дете“ и да свако то дете има право да иде у школу и да има другове који га поштују.



#### **Професионална добит:**

Највећу добит је имао Душан, није седео на часу, имао је и у пару и у групи своја задужења и активно радио, није био издвојен јер су и његови задаци били задаци истог типа као и код осталих ученика. Не мању добит су имали и остали ученици а за мене је то био нови подстрек за даљи рад, јер тематски дан је омиљен код деце и често га примењујем зато што даје позитивне резултате. Тематско се повезују наставни садржаји. Деца уче на један посебан, слободан креативан начин. Активно учење је у свим фазама рада присутно. Развија се тимски рад, у овом случају успостављају се и одлични односи међу ученицима, подиже се ниво пажње која се усмерава на стваралачки начин тако што се решава одређени проблем. Ученици су оспособљени за продуктивни вид учења, упознали су се и са амбијенталном наставом, проширили знање о изradi мапа ума и коришћењу истих приликом учења, увели смо и коришћење

мултимедијалних садржаја, не само због Душана, већ и осталих ученика (воле када им се неки наставни садржај прикаже путем презентација или коришћењем интернета). Душан је преко сликовнице коју је сам направио научио да препричава и својим речима каже нешто о причи; задаци из математике са садржајима о животињама су му били интересантни и сабирао је и одузимао до 20 без прелаза десетице уз помоћ штапића; научио је да опише дивље животиње и да их разликује, научио је да нацрта мапу ума, научио је једну строфу песме „Разболе се лисица“ и радовао се данима што се и његова сликовница нашла на изложби у холу школе. Присутно је било и вршњачко учење. Остали ученици су му помагали, бодрили га, аплаудирали када је отпевао прву строфу песме. Мени, учитељици, је редукована предавачка улога, јер сам ученике само уводила у реализацију активности. Амбијентални вид наставе често користим за савладавање наставних садржаја уз сарадњу стручних особа где одлазимо (библиотекар, кустос музеја, патронажна медицинска сестра, историчар).